

»VILLAS: O SODOBNI RABI IN USTVARJALNEM UPRAVLJANJU DVORCEV, GRADOV IN VIL«

10. november 2005, Zagreb

Zagrebska Fakulteta za arhitekturo je 10. novembra 2005 gostila mednarodno znanstveno-strokovno srečanje z naslovom »Sodobna raba in ustvarjalno upravljanje dvorcev, gradov in vil« v okviru projekta VILLAS.¹ Namen projekta VILLAS, ki ga sofinancira Evropska unija v okviru programa Interreg III B / CADSES,² je preko trajnostnega ekonomskega razvoja povečati vrednost kulturne dediščine dvorcev, gradov in vil, ki so pomembni graditelji lokalne identitete prostora CADSES. Države partnerice v tem projektu, Italija, Avstrija, Grčija in Hrvaška, želijo kulturno dediščino dvorcev, gradov in vil promovirati kot pomemben dejavnik regionalnega razvoja. Poudarek je na zaščiti, revitalizaciji in prilagajanju rabe omenjene stavbne dediščine zahtevam sodobnega načina življenja, kar bi jim omogočalo ekonomsko samozadostnost. Številni dvorci, gradovi in vile so namreč brez prave rabe, z nerešenim lastniškim vprašanjem in v različnih fazah propadanja. Dolgoročno se pričakuje, da bodo možnosti investiranja, promocija kulturne dediščine ter osmišljena ponudba kulturnega turizma in kulturnih poti na nacionalni in evropski ravni imeli pozitivne učinke na lokalne skupnosti.

Na srečanju so se zbrali znanstveniki in strokovnjaki, lastniki in uporabniki dvorcev, gradov in vil, uslužbenci državnih ustanov, enot lokalne uprave, zavodov za varstvo kulturne dediščine in študenti. Mladen Šćitaroci, vodja hrvaškega dela projekta VILLAS in profesor na Fakulteti za arhitekturo v Zagrebu, je v uvodnem govoru poudaril, da izhodišča srečanja niso niti romantično-nostalgična niti konservatorska, temveč predvsem ekonomsko-pravna. Program je bil razdeljen na tri sklope:

- Dvorci, gradovi in vile: kulturna dediščina kot gibalno gospodarskega razvoja;
- Ustvarjalno upravljanje kulturne dediščine v okviru zakonodajnih in ekonomskih omejitev;
- Primeri spremembe namembnosti dvorcev: izkušnje, problemi, možnosti in načrti.

Poudarila bi nekaj zanimivih predstavitev različnih strategij vključevanja dvorcev, gradov in vil v turistično ponudbo (npr. preko gostinskega, kulturnega, kongresnega, športnega turizma): multimedijski prikaz izginule kulturne dediščine Istre v obliki virtualnega turističnega itinerarija; mednarodni filmski festival »Tabor film festival« v dvorcu Veliki Tabor; oblikovanje posebne turistično-izobraževalne ponudbe na podlagi rekonstrukcije načina življenja na gradovih v preteklosti; дворец Stubički Golubovec, sedež kulturnega društva »Kajkaviana« in središče kulturnega dogajanja v Hrvaškem Zagorju; dejavnosti duhovnega centra sester usmiljenk v dvorcu Lužnica. Zbornik s povzetki referatov je dostopen v Restavratorskem centru v Ljubljani.

Datum prejema prispevka v uredništvo: 17. 1. 2006

¹ Spletni naslov: <http://www.villas-eu.org>

² CADSES: Central European Adriatic Danubian South-Eastern European Space. Spletni naslov: <http://www.cadses.net>